

Jaarverslag 2019

**van de
Stichting tot Ondersteuning van Levensbeschouwing en Identiteit**

Vastgesteld 3 juni 2020

AAN WIE IS DE TOEKOMST?

Toekomst is dat wat naar ons toe komt maar ook dat wat we vinden dat ons toekomt vanuit het perspectief dat je mag hopen dat wat je zaait je ook kunt oogsten.

Ongeveer twaalf jaar geleden werd steeds duidelijker dat we langs de vertrouwde weg langs scholen en kerken niet langer een bestaan over hielden. Het begrip “marktwerking” deed ook in onze kring haar intrede. Vanzelfsprekende en min of meer verplichte winkelnering was uitgewerkt. Het is een situatie die zich vergelijken laat met de Onderwijs Begeleidingsdienst (OBD) en de Pedagogische Centra. Allemaal hadden ze hooggekwalificeerd personeel in dienst. Inhoudelijk dwongen ze respect af als ontwikkelaars en begeleiders maar in het binnenhalen van (betaalde) opdrachten lag niet hun kracht.

Het bestuur van SOL speelde op de marktwerking in door de mensen die zij in dienst had een intensieve scholing te laten ondergaan in acquisitie en netwerken. Dat heeft onvoldoende resultaat opgeleverd. Bij gebrek aan opdrachten gingen onze mensen aanbod ontwikkelen waar (nog) niemand om had gevraagd. Toch bleef vraag gestuurd werken de weg die tot resultaat had moeten leiden. Alleen bestaat vraag gestuurd werken bij de gratie van een goed onderhouden netwerk. Mogelijke klanten waar je niet binnen loopt om iets te verkopen maar om te horen waar men mee bezig is en waar men wil uit komen. Pas dan kun je ook ter sprake brengen waar je als SOL ondersteuning kunt bieden.

Toch bleven er personeelsleden die beweerden dat het bestuur ervoor moet zorgen dat hun schoorsteen kan blijven roken door de daarvoor benodigde fondsen te werven. Dat hun salaris een relatie had met binnengehaalde opdrachten wilde als idee niet erg landen. Het bestuur zag zich bij verder slinkende middelen genoodzaakt alle personeelsleden te ontslaan. Sommigen hebben we kunnen leiden naar ander werk; anderen een vertrekregeling aangeboden of scholing; de helft van het team heeft er voor gekozen om onder de vlag van de merknaam SOL verder te gaan als ZZP-er. Deze mensen waren in staat vraag gestuurd te werken maar beschikten onvoldoende over een goed onderhouden netwerk en/of waren niet in staat dat op te bouwen.

SOL heeft in de loop van tijd meerder symposia georganiseerd om aan het veld, “de markt” duidelijk te maken wat wij te bieden hebben en welke maatschappelijke of sociaal-emotionele ontwikkelingen wij bespeurden. Daarbij bleek het moeilijk in kaart te brengen wie binnen een bepaalde organisatie onze potentiële klanten zijn. Is dat het bovenschoolse management, is dat de school/locatiedirectie of gebeurt scholing, toerusting, ontwikkeling op team niveau (b.v. onderbouw, bovenbouw).

Met een trots die maar moeilijk bescheiden kan blijven, mogen we wel constateren dat de antennes voor ontwikkelingen in de samenleving bij het SOL bestuur en haar ZZP-ers goed staan gericht. We hebben steeds vroegtijdig ingespeeld op thema's die opborrelden in de samenleving als daar zijn: de vreedzame school, duurzaamheid, burgerschapsvorming, samenleven. En dan worden de door ons vormgegeven thema's wel opgepikt binnen de samenleving. Maar nooit tot onvoldoende genereerde dat opdrachten voor onze mensen.

Aan de andere kant verdampden ook de vraag naar ondersteuning van levensbeschouwelijke vorming en de zoektocht naar wat een school, team of bedrijf beweegt: haar identiteit. We hebben geïnvesteerd in een aantrekkelijke site en bleven nieuwsbrieven uitbrengen. Stonden op de onderwijsbeurs. Publiceerden in onderwijs gerelateerde tijdschriften. Maar met dit al was er geen weg gebaad naar opdrachten. Ook niet toen we ons team aanvulden met creatieve medewerkers naast onze identiteitsbegeleiders.

Soms denken we als bestuur: zou het met identiteit begeleiders hetzelfde gaan als met onderwijskundige begeleiders. Het aanbod van buitenaf (OBD en PC's) bracht scholen wel op het idee aandacht te krijgen voor een planmatige onderwijskundige aanpak, maar die vulden dat in met mensen uit de school zelf: Interne begeleiders. Dat schiep ruimte voor functiedifferentiatie of loopbaanontwikkeling. Interne kandidaten werden geschoold en de OBD's gingen failliet. Niet de interne begeleiders formuleerden de beleidsagenda dat doet de schoolleiding. En vanaf het moment dat de schoolleiding de opdracht krijgt of voelt om een schoolontwikkelplan te maken wordt onderwijskundige ontwikkeling een vast hoofdstuk en is de intern begeleider domein beheerder geworden.

Vanuit deze gedachten zijn we partner geworden in de opzet van een opleiding tot coördinator Identiteit. Deze zal aandacht voor het werkveld identiteit moeten implementeren binnen een school rond thema's als burgerschapsvorming, duurzaamheid, samenleven. Een soort domeinspecialist dus.

Maar deze inbreng van inhoudelijke thema's gaat pas wortelschieten als het management dit implementeert in de schoolorganisatie.

De rol van externe ondersteuner zou voor SOL weer aan betekenis kunnen winnen als SOL samen met de lerarenopleiding van de HAN de reeds ontwikkelde en gestarte opleiding coördinatoren identiteit-door kan ontwikkelen en kan blijven organiseren. Deze tot domeinspecialist identiteit en burgerschap (de naam coördinator identiteit wordt vervangen door domeinspecialist) opgeleide leerkrachten zouden binnen de school als een domein beheerders-een garantie kunnen vormen dat de schoolleiding dit domein integreert binnen de schoolorganisatie. De ZZP-ers van SOL zouden in deze constructie schoolleiding en specialisten blijvend ondersteuning kunnen bieden bij ontwikkeling en integratie van dit domein binnen de basisscholen.

Een ander geslaagd project is de kinderraad in Nijmegen. Dit project is de afgelopen jaren inhoudelijk vorm gegeven door de ZZP-ers van SOL. De kinderraad is uitgegroeid tot een gevestigd project dat gefinancierd wordt door de gemeente Nijmegen en inhoudelijk begeleid wordt door SOL ZZP-ers. Dit jaar is het project uitgebreid naar het voortgezet onderwijs. Dat heeft het voorbije jaar geresulteerd in een jongerenraad in Nijmegen. Ook bij deze ontwikkeling werden onze SOL ZZP-ers betrokken. Het is een mooi voorbeeld van hoe je burgerschapsvorming, een van de taakdomeinen van SOL, concreet en kansrijk vorm kan geven.

Mogelijk kunnen deze laatste twee voorbeelden, de opleiding domeinspecialist identiteit en burgerschap en daarmee samenhangende ondersteuning, en het project kinderraad in Nijmegen, naast het reguliere aanbod (identiteitsbegeleiding, vreedzame school, project Samenleven, project Wereldgodsdiensten, filosoferen met kinderen, werken aan een duurzame basisschool), de toekomst van SOL een positieve invulling geven en als vliegwiel kunnen dienen voor de toekomst van SOL.

Tenslotte:

Onze financiën staan ook geen dromen toe over een lange toekomst. Maar als de implementatie van een onderwijskundige agenda zoals eerder beschreven een voorspellende waarde heeft, dan is de opleiding tot domeinbeheerder identiteit de juiste weg om ons ergoed te doen landen in de schoolorganisatie. De andere bovengenoemde werkerreinen zullen binnen dit nieuwe netwerk van scholen(groepen) ook meer kansrijk worden.

Financieel

SOL is bescheiden van ambitie. Onder de naam SOL werken niettemin vijf gekwalificeerde ZZP-ers en daarnaast streven we ernaar, aanvullend mensen op basis van oproepbaarheid in te zetten. Hun werk (door scholen, parochies, overheden ingekochte diensten) kunnen wij nog een aantal jaren faciliteren vanuit onze reserves. Gemeenten-subsidies, solidariteitsbijdragen van parochies, orden of congregaties zijn voltooïd verleden tijd.

Zo nu en dan ontvangt SOL nog wel een gift van een onderwijsorde, jaarlijks € 1000,- maximaal.

SOL werkt nog met één stichting en vier bankrekeningen: twee betaalrekeningen, een spaarrekening en een vermogensrekening. De kosten van SOL zijn jaarlijks groter dan de inkomsten. Dit heeft tot gevolg dat de stichting langzaam inteert op haar bescheiden vermogen.

We hebben in 2019 voor het bedrag van ongeveer € 3.000,- geïnvesteerd in de ontwikkeling van de nieuwe website van SOL. In Nijmegen is door twee schoolbesturen in het kader van burgerschapsvorming € 25.800,- subsidie verstrekt aan de ZZP-ers van SOL voor de opzet en begeleiding van basisscholen bij de deelname aan een kinderraad en de ontwikkeling van burgerschapsvorming.

We zijn benieuwd naar de opbrengsten daarvan voor de activiteiten van de ZZP-ers in 2020

Personeel en activiteiten

Er werkt één persoon tegen een vrijwilligersvergoeding op onze administratie in Nijmegen.

De vrijwilliger is belast met de taken:

- Onderhouden van de nieuwe website van SOL;
- Het redigeren en verspreiden van de SOL Nieuwsbrief;
- Het bijhouden en verspreiden van de materialen die in de verkoop zijn;
- Het bijhouden van het SOL archief
- Het communiceren en verzorgen van de klantcontacten en contacten met leveranciers en anderen.

Huisvesting

SOL is vooral voor informatie en voorlichting virtueel www.sol-identiteitbegeleiders.nl bereikbaar. Verder hebben we op afspraak een bezoekadres: Prof. Molkenboerstraat 7, 6524 RN Nijmegen.

Organisatie en dienstverlening

Als Stichting SOL verhuren wij leskisten, geven enkele methodes uit, verzorgen een nieuwsbrief en houden een eigen site in de lucht. Ook hebben we een bescheiden mediatheek en kantoor in het parochiecentrum van de Effata geloofsgemeenschap (onderdeel van de H. Stephanus parochie in Nijmegen). Onze leermiddelen worden vanuit deze locatie verkocht, verhuurd, c.q. verzonden. SOL is als organisatie sterk afgeslankt. Nu we ruim zes jaar vanuit deze nieuwe formule werken zijn we niet ontevreden. Onze mensen houden opdrachten en er komen nieuwe opdrachtgevers bij. Ofschoon het tij lijkt te keren m.b.t. het afhouden van bemoeienissen rond identiteit, is het nog steeds geen vliegende doorstart geworden naar marktgericht werken.

Onder de merknaam SOL zijn werkzaam, de ZZP-ers:

Drs. Hanneke Emmen,
Drs. Karen Faber
Andrea Meilink,
Dr. Jos Roemer,
Drs. Karin Schellekens.

Mevrouw Emmen en mevrouw Schellekens werken in het werkgebied tussen Den Bosch en het Bisdom Breda. De andere ZZP-ers werken in het Noorden en Noordoosten van Brabant en Zuid-Gelderland.

Vrijwilliger

Amalia Resner

Bestuur:

Dhr. Ger Gerrits, secretaris
Mevr. Ineke van der Linden, lid,
Dhr. Henk Peters, lid
Dhr. Jan Wolsing, voorzitter/penningmeester
De bestuursleden zijn onbezoldigd.

Financieel Jaarverslag 2019

Balans 2019 van de Stichting tot Ondersteuning en
Levensbeschouwing en Identiteit
2e concept 02/04/2020

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
ING 3540524	€ 351	€ 682
Zakelijke spaarrekening 3540524	€ 2	€ 2
ABN 50.95.01.478	€ 15.138	€ 28.076
ABN 43.74.91.404	€ 3.647	€ 825
Kas SOL Nijmegen	€ 23	€ 48
Liquide middelen	€ 19.161	€ 29.633
Debiteuren	€ 4.494	€ 15
Vordering Stichting Reflexief	€ 139	€ 139
Vooruitbetaalde bedragen	€ 209	€ 209
Vorderingen	€ 4.842	€ 363
Vorraad projecten	€ 150	€ 150
TOTAAL ACTIVA	€ 24.153	€ 30.146

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
Kapitaal	€ 18.775	€ 31.530
Resultaat	-€ 11.434	-€ 12.755
Totaal kapitaal	€ 7.341	€ 18.775
Vooruitontvangen bedragen	€ 12.456	€ 11.200
Nog te betalen kosten	€ 4.356	€ 171
Kortlopende schulden	€ 16.812	€ 11.371
TOTAAL PASSIVA	€ 24.153	€ 30.146

Resultatenrekening 2019 van de Stichting tot Ondersteuning
en Levensbeschouwing en Identiteit
2e concept 02/04/2020

LASTEN	Begroting	2019	2018
Vrijwilligersbijdragen	€ 1.700	€ 1.700	€ 1.500
Cursussen	€ 0		€ 200
Onkostenvergoedingen	€ 0		€ 0
Reiskostenvergoedingen	€ 200	€ 198	€ 117
Kosten vrijwilligers en zzp-ers	€ 1.900	€ 1.898	€ 1.817
Huur Nijmegen	€ 1.800	€ 1.800	€ 1.800
Huisvestingskosten	€ 1.800	€ 1.800	€ 1.800
Representatiekosten	€ 100	€ 48	€ 71
Bestuurskosten	€ 900	€ 990	€ 1.185
Contributies en abonnementen	€ 0	€ 48	€ 235
Kantoorartikelen	€ 75	€ 5	€ 212
Kosten automatisering	€ 445	€ 599	€ 555
Administratiekosten	€ 500	€ 653	€ 484
Website	€ 3.000	€ 5.983	€ 0
Eenmalige kosten LOCI Jos & Hanneke	€ 0	€ 0	€ 2.940
Algemene kosten	€ 5.020	€ 8.326	€ 5.682
Aanschaffing leskisten	pm	€ 0	€ 50
Project duurzaam samenleven	€ 0	€ 0	€ 400
Project kinderraad	€ 7.900	€ 25.880	€ 13.083
Reservering projecten	€ 5.000	€ 0	€ 0
Project jongerenraad	€ 0	€ 50	€ 0
Project ontwikkeling coordinator	€ 0	€ 0	€ 3.401
Documentatie	€ 0	€ 0	€ 0
Drukwerk en kopieerkosten	€ 25	€ 58	€ 5
Portokosten	€ 75	€ 48	€ 95
Kosten projecten	€ 13.000	€ 26.036	€ 17.034
Bankkosten	€ 375	€ 295	€ 363
Kosten effecten	€ 0	€ 0	€ 85
Financiële lasten	€ 375	€ 295	€ 448
TOTAAL LASTEN	€ 22.095	€ 38.355	€ 26.781

Resultatenrekening 2019 van de Stichting tot Ondersteuning
en Levensbeschouwing en Identiteit

2e concept 02/04/2020

BATEN	Begroting	2019	2018
Giften	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Licentieopbrengsten	€ 960	€ 1.320	€ 960
Overige baten	€ 1.960	€ 2.320	€ 1.960
Project Jongerenraad	€ 2.000		€ 0
Project Kinderraad	€ 11.200	€ 23.913	€ 6.290
Subsidies en bijdragen	€ 13.200	€ 23.913	€ 6.290
Leskisten en Samen Leven	€ 200	€ 328	€ 282
Verkoop boeken	€ 500	€ 348	€ 498
Project opleiding coordinator	€ 0	€ 0	€ 4.958
Schoolprojecten	€ 0	€ 0	€ 0
Projecten en leskisten	€ 700	€ 676	€ 5.738
Rentebaten	€ 7	€ 12	€ 6
Koers- en verkoopresultaat effecten	€ 0	€ 0	-€ 274
Dividend effecten	€ 0	€ 0	€ 306
Opbrengsten uit effecten	€ 0	€ 0	€ 32
TOTAAL BATEN	€ 15.867	€ 26.921	€ 14.026
Resultaat	-€ 6.228	-€ 11.434	-€ 12.755

23 april 2020		concept	
	Begroting SOL 2020		
LASTEN		2020	2019
	Vrijwilligersbijdragen	€ 1.700,00	€1.700
	Huur Nijmegen	€ 1.800,00	€1.800
	Representatiekosten	€ 100,00	€ 100
	Bestuurskosten	€ 1.000,00	€ 900
	Kantoorartikelen	€ 100,00	€ 75
	Kosten automatisering	€ 500,00	€ 445
	Portokosten	€ 100,00	€ 75
	Administratiekosten	€ 500,00	€ 500
	vernieuwing website	€ 1.000,00	€ 3.000
	Reiskostenvergoedingen	€ 200,00	€ 200
	project Kinderraad	€ 17.000,00	€ 7.900
	Reservering projecten	€ 3.000,00	€ 5.000
	Aanschaffing leskisten	€ 0,00	€ 0
	Doorbelaste kosten leskisten Jos Roemer	€ 0,00	€ 0
	Drukwerk en kopieerkosten	€ 25,00	€ 25
	Bankkosten	€ 400,00	€ 375
	Totale lasten	€ 27.425,00	€ 22.095
BATEN		2020	2019
	Licentieopbrengsten	€ 950,00	€ 960
	Leskisten en Samen Leven	€ 150,00	€ 200
	Verkoop boeken	€ 400,00	€ 500
	gift	€ 1.000,00	€1.000
	Rentebaten ABN Amro bank	€ 0,00	€ 5
	Rentebaten ING bank	€ 0,00	€ 2
	Bijdragen missing chapter	€ 2.651,00	€ 0
	Bijdragen besturen '19-20'	€ 17.000,00	€11.200
	Bijdrage Jongerenraad	€ 2.000,00	€ 2.000
	TOTAAL BATEN	€ 24.151,00	€ 15.867
	Resultaat	-€ 3.274,00	-€ 6.228